

HRVATSKI LIST

Izlaže svaki dan u 3 sati ujutro.

U Puli, petak 2. kolovoza 1918.

HRVATSKI LIST intez
u nakladnoj tiskari JOŠ
KRMPTIC u Puli trg
Custoz. 1. Uradništvo
Sisanska ulica br. 24. —
Odgovorni rednik IVAN
MARKON u Puli. — Ruko-
pisi se ne vradaaju. Ček.
rađ. ans. pošt. Ned. 26.795.

Broj 1089.

RATNI IZVJEŠTAJI:

Autro-ugarski.

Beč, 1. (D. u.) Službeno se javlja: Talijansko je: Topnički bojevi i izvidnička je djelatnost učer na čitavoj fronti veoma življiva. Prek napala je jaka skupina talijanskih bombardi aeroplana naša mletačka ljetališta. Naši sučaci bacili na neprijatelja te su sprječili, da nanese lkoju štetu. — Albanija: Navale, što je albanske bojne sile poduzele prije jedne dne protunavale, da sjeverozapadno i sjevero- od Berata napusti svoju prvu liniju i znatno udice za njom na 30 kilometara fronte. Naše juče, čija se djela moraju tim više cijeniti, su im vrućina i klimatske prilike zadale mnogo slijede uzmičućeg neprijatelja. — Poglavlje ratnog stožera.

Njemački.

Berlin, 1. (D. u.) Iz velikog se glavnog službeno javlja: Zapadno bojište: Vojna prijestolonasljednika Rupprechta: Između na i Bailleula rano u jutro prelazno živahnji boj. Preko dana umjerena topovska djelost oživjela je na većer na mnogim mjestima u svezi s izvidničkim okršajima. — Vojna njemačkog prijestolonasljednika: Istočno La-Fere-en-Tardenois poduzeo je Francuz podne opefovano žestoke dijelomične navale. smo neprijatelja protunavalom na njegove ne točke natrag. Na ostaloj bojnoj fronti tok boj promjenjive žestine. Manji predpoljski. Sjeveroistočno od Perthesa kušao je neprije, koje smo mu oteli 30. srpnja. Bio je uz te suzbijen. Uspjeli vlastiti nasrati južno od Albrechta: Pješački okršaj na Mozel i u šumi kod toga smo dopremili zarobljenika. — prijatelj je jučer na fronti izgubio u zračnom boju strijeljanjem sa zemlje 25 aeroplana. Dalje smo ili englesku skupinu ljetala, sastojeći se iz 6 većih aeroplana, koja je letjela u smjeru na rute, našim lovačkim aeroplanim s fronte i da nije mogla izbaciti svojih bomba. Iz skupine ljetala, koja je slijedila na prve, ili sino dalje još jedan veliki bojni aparat. —

Rat.

Ratni Izvjestitelj "Vorwärts" javlja: U bici Aisne i Marne posao je sporazum prve američke mase u vatru. Na temelju iskustva divizija, koje su kod zadnjih bojeva imale u zadaću, mogu saopćiti još slijedeće: Americi su se borili dijelomično u zatvorenim divizija, dijelomično porazdijeljeni među Francuza. Od pukovnija, što su učestvovali u bici, je većina već čitavu godinu u Francuskoj. Ali je takodjer takvih pukovnija, koje su u Americi u Francuskoj bile samo na brzu ruku izvježte bačene u bitku. Nova američka armija, kao što i francuska, velik broj divizija Crvenim Amerikancima upada u oči relativno velik broj njemačkih imena. Prema njihovim izjavama i medju vodjama američke armije ljudi ćeckog porijekla veliku ulogu. Bojna vrijednost ukana ne smije se, prema sveopćem sudu na fronti, podcijenjivati. Pouzdavajući se na brojčanu premoć i osokoljeni domovnim sanjem francuske javnosti, srču sa bezazlenom ponosu u boji. Kako još nijesu naučili, budući se u rijetkim linijama, prelaze njihovi gubici ke sviju ostalih. Američka polja lješina, pred uzvisinom Monthiers, mogu se uspostaviti sa ruskim poljima lješina kod Brusilove ofenzive. Kao što su neopreznii u navalni, neki su u obrani. Radi toga su pretrpjeli teške pogreške. Proučavači je razvoj.

* Veleizdajnički proces u Beču. Svi bečki ljetaju, kako je dne 29. pr. m. stajao pred om armijskog divizijskog sudišta u Beču dr. Wertheim, jednogod. dobr. vodnik optužen zločina veleizdaje. Spomenuti je dr. filozofije, dne 20. siječnja o. g. u X. okružju imao govor pred strajkućim radništvom. Optužnica veli, dr. Wertheim u svome govoru pozivao radnike, da se usprotivi socijalističkom vodstvu, jer vodstvo od vlade protiv radnika potkupljeno. Radnici dakle neka se ne vratre k poslu, već neka u ustanku dovrše rat. Tom općem ustanku

radništva sigurno bi se pridružila braća u drugim državama i jedino bi na taj način bilo moguće iznuditi opću mir. U tu syru neka se raširi pokret takodjer na Francusku, Njemačku i Rusiju, neka se podigne radništvo proti kasti visoke gospode, proti grofovima i Preuzvišenostima, te proti stanovitoj gospodi, koju mora narod uzdržavati. Dr. Wertheim je brajagi pozivao narod, neka zahtijeva oslobođenje dra. Adlera i neka se ugleda u rusku revoluciju, koju neka prôvoditi ovđe. Pri preslušavanju poriše optuženi svoju krivnju i opisuje svoj život. Njegova žena, bivša njegova učenica i takodjer absolventkinja filozofije, jest kći dvorskog savjetnika bečkog pošt. ravnatelja Hofmanna. Veli, da je pri govoru njezinog muža bilo najviše 70 osoba. Kad svjedok sašutan je soc. dem. zast. Seitz, koji veli, da je štrajk u siječnju bio radi glada, te nije nosio političkog značaja. Veli, da oni nisu tako bojažljivi kao država, koja posvuda čuti veleizdajstvo. Stranačko je vodstvo pregovaralo s vladom, te je nastojalo umiriti radništvo. Radi toga je došlo do nesporazumka između radništva i vodstva, koje je radništvo nazivalo plaćenim miriteljima. Letaci su dapače izražavali mnenje, da vodje stranke zasluže, da ih se postriješi. Zast. Skaret izjavlja, da je štrajk bio provala očaja radništva, koji nisu imali ni hrane, niti ugjena a uz to je došlo još i do vojničkog nadzora u tvornicama. Štrajk je bio neizbjegljiv. — Na to bijaše rasprava odgodjena na drugi dan. (Po "Slovencu".)

* Veleizdajnički proces u Beču dovršen — dr. Wertheim riješen od optužbe. Dne 30. pr. m. izrežena je osuda u veleizdajničkom procesu proti jednogodišnjem dobrovoljcu — vodniku dr. Wertheimu. Optuženik je bio posvema riješen od optužbe radi zločina veleizdaje i odmah pušten na slobodu.

* Papa neće poduzimati nikakvih koraka za mir. "Kölnische Zeitung" javlja iz Chiassa: Nasuprot raznim glasinama govori se u vajikanskim krovovima, da papa ne misli učiniti nikakvih novih koraka u ratužuđu za mir. Kardinalsko je tajništvo marljivo zaposleno izgradnjom diplomatskih odnosa s svete stolice k raznim državama. Očekuje se važne odluke, iz koje ih ima slijediti dotično papinsko poslanstvo.

* Engleska politika u Perziji. "Stockholms Dagblad" javlja iz Karlskrona: Ovdašnji neki list doznaće iz autoritativnog vreda, da će odstupiti engleski poslanik u Teheranu Marlun. Njegov će naslijednik po svoj prilici biti major Stocke. Izborom Stockca nada se Engleska, da će lakše moći skloniti Perzijance, da priznaju kao perziske čete "British-Persian Rifles" (engleske striljace). Kako veli list, imenovanje vojnaka za engleskoga poslanika u Perziji mora ozovoljiti Perzijance, jer će u njih požuditi vjeru, da Engleska sada upotrebljava posljednje sredstvo, da potkopa uzdrmani suverenitet Perzije. Kako se pogovara, zatražila je Engleska kod posljednjega medjusavezničkoga ratnoga vijeća u Versaillesu vojnička pojačanja za Perziju, budući da je "ugrožena Indija".

* Amerika garantira prehranu Antanta. "Reuter" javlja ovu vijest: Lordmajor dao je u počast američkim trgovcima jedan banket, na kome se je Chamberlain sjećao sa blagodarnošću uloge Amerike za opću stvar. Njemačka, koja je s najvećim prezrenjem govorila o američkoj vojsci imala je prilike da upozna važnost američkoga oružja. Njemačka podmornička politika potpuno je propala. Odgovarajući kazao je Hoover, da pobeda, koja preti oružju saveznika, najbolje dokazuje, da ratne godine nijesu nikako oslabile snagu i duh engleskih, talijanskih i francuskih vojnika. Sto se tiče dobave životnih namirnica Hoover je kazao, da je on u stanju pokriti cijelu potrebu mesna saveznika i da sve ovo može da lifieruje u svinjskom mesu. Amerika može da idućih 12 mjeseci do potrebe u 18 milijuna tona mesna poslati, a Kanada preko tri milijuna tona životnih namirnica. Davno je prošlo ono vrijeme kad su saveznici bili u strahu, radi mesna i radi najvažnijih životnih namirnica. U neprijateljskim zemljama vlada već sve više i više glad. Idućih godina rđave prehranbene prilike u neprijateljskim zemljama zahtjevat će više ljudskih žrtava, nego svi vojnički dogadjaji na frontama.

* 25.000.000 gubitaka od početka rata! Wolffov ured javlja: Već 2. kolovoza 1917. iznosili su gubici sporazuma prema opreznom računu preko 18.000.000 momaka. Kravji gubici međutim prošle godine, koja je stajala sporazum svuda nove, nečuvene žrtve, povisila je ovaj broj na više od 25.000.000. Ma da je poznato, da je sporazum pretrpio u tom ratu silno teške gubitke, dojmite će brojke Wolfsbureau, koje nadilaze računanje

svake fantazije duboko čitatelje naših novina. Moramo se upravo čuditi, od kuda imaju još Francuzi i Englezi uopće još vojnika.

* Zračna navalna na Dünkirchen. "Matin" javlja iz Dünkirchena: U noći na 26. srpnja preletjela je skupina njemačkih ljetala Dünkirchen te je bacila na grad 60 zračnih torpeda najtežeg kalibra, koji su prouzročili znatnu stvarnu štetu. 26. srpnja započela je paljba dalekometnog topa na grad.

* Rat na moru. Wolffov ured javlja: Na sjevernem bojištu bilo je potopljeno 13.000 brutto registarskih tona neprijateljskog trgovackog ladjevnog prostora.

* Volja Amerika za pobjedom. Reuterov ured javlja: U nekom govoru u Londonu rekao je pomični tajnik u mornaričkom odsjeku u Sjedinjenim državama, Franklin Roosevelt: Sada boravi dnevno više od 250 brodova američke mornarice u evropskim vodama. Broj će slijedećih dana biti još brže povećavan nego li prošlih. Američani su stupili u rat tek prošle godine i sada će uložiti svu svoju snagu, da pobijede alijirci. ("Arbeiterwille").

* Britanska vojska i mornarica. Reuterov ured donosi iz Londona 1. kolovoza: Ministar je predsjednik Nove Seljeandije Masey, koji je prisustvovao vijećanju ratnog kabinta, rekao jučer u nekom govoru u Londonu: Britski narod dao je za vrijeme rata 7.5 milijuna ljudi. Govorio je na to o snaznom razvoju zračne službe i o razvitku mornarice. Tonaža mornarice iznosila je rujna 1914. nešto preko 4 milijuna tona, danas preko 7 milijuna. Osoblje je bilo povećano od 145.000 na 420.000 ljudi.

Umorstvo generala Eichhorna.

"Slovenec" piše: "Iza Mirbacha Eichhorn, iz Moskve Kijev. Nema nikakve sumnje, da su oba ta senzacionalna umorstva medjusobno u tijesnom savezu. Mirbach je bio raprezentant diplomatske sile Njemačke u Rusiji, Eichhorn pak njemačke vojnike sile u Ukrajini. Jučer smo priopćili izvješće Wolffovog ureda, da je ovih dana njemačko vojničko sudište u Kijevu odsudilo člane bivšeg Holubovićevog ministarstva, koje je potpisalo mir u Brestu Litovskom i pozvalo njemačku vojsku u zemlju. I to bijahu odsudjeni bivši ministar-predsjednik Holubović i ministar rata Žukovski na dvije godine teške tamnice. Bez sumnje su te osude njemačkog vojnog sudišta prouzročile medju stajnovništvo veliko uzbudjenje i smiju se smatrati za neposredan uzrok umorstva generala feldmaršala Eichhorna.

General feldmaršal pl. Eichhorn bijaše muž njemačke energije. Naskoro iza dešaska u Ukrajini došao je u konflikt s ukrajinskom vladom Holubovićevom i cijelokupnim pučanstvom ukrajinskim. Eichhorn je izdao glasovite naredbe glede revizije i obradjivanja polja. Te su naredbe prouzročile na više mesta oboružan otpor seljačkog stajnovništva ukrajinskog. Ne dugo na to provalio je s oboružanom silom u dvoranu, gdje je vijećala "Rada", raspustio je "Radu", pojedine je ministre uhapsio, pred ukrajinski je parlament postavio strojne puške i oklopne automobile te dao naperiti na Kijev topove. Za hetmana Ukrajine postavio je bivšega generala Skoropadskog i postavio je novo ministarstvo. Raspustio je ukrajinske legije, zahtjevac je kapitulaciju poljskih legija, koje su stajale u Ukrajini pod generalom Mušnickim, te ih je razbio oboružanom silom. Izdao je oštire naredbe glede razoružanja ukrajinskog civilnog pučanstva i na to je dao odsuditi ukrajinske ministre. No i pod Skoropadskim i njegovim kabinetom nisu izravnane sve razlike između Ukrajinaca i njemačke armade. U Ukrajini vrije dalje. I danas su general Eichhorn i njegov pobočnik mrtvi.

To umorstvo u Kijevu moglo bi imati opet dalekosežne političke posljedice. Socijalno revolucionarna stranka, koja hoće opet veliku Rusiju sa svim otpalim djelovima — ne izuzevši ni Kijevu — nastavlja svoje djelo.

Na istoku je što opet ognjevitno.

Beč, 1. (D. u.) "Fremdenblatt" piše o umorstvu generala feldmaršala Eichhorna: Ruski su socijalni revolucionari nastupili naslijedstvo nihilista, upotrebljavajući političko umorstvo za borbeno sredstvo. To je ona stranka, koja stoji jako blizu antanti, stranka, koja bi htjela na novo oživiti rat proti Njemačkoj. Antanta ne može se otresi odgovornosti zločina u Moskvi i Kijevu. Prije svega mora se ustanoviti činjenicu, da kijevsko umorstvo ne može promijeniti odnosa Njemačke prema Ukrajini, budući da bijaše zločinac

Rus i ukrajinska vlada nije odgovorna za taj teroristički čin. Antanti ne će uspeti, uzdrmati djelom brestlitovskim. Ona ne će svojim savezom s ruskim socijalnim revolucionarcima postići svog cilja. Čudimo se, zaključuje list, i žalimo iz punog srca tragičnu sudbinu velikog vojskovođe i plemenitog muža, koji je postao žrtva užasnog i niskog zločina. No smrt Eichhornova ne će povući za sobom ponovno uspostavljenje istočne fronte.

Kijev, 1. (D. u.) Hetman je u svoje ime i u ime ukrajinske vlade i ukrajinskog naroda upravio na njemačkog cara brzojav pun najtopljevog izražaja saučešća, na koji je car odgovorio sa srdačnom hvalom.

Iz davnog ruskog carstva.

Kao što „Kijevska Mysl“ javlja, jedan kongres moskovskih kadeta izjavio se protiv politike petrogradske grupe i naglasio je svoju vjernost savezu sa antantom. Petrogradska grupa, na čijem čelu stoji Miljukov, Vinaver i barun Nolde, naprežu se, kao što je u posljednjim danima mnogo puta bilo javljeno, da svoje predaja ne pomirljivo neprijateljstvo prema Nijemcima pretvore u neki „novi kurs“ sporazuma. Vodja moskovske grupe jeste Maklakov, zastupnik grada Moskve u predjašnjoj carskoj dumi i jedan od najspremnijih ruskih pravnika. Kod Maklakova nije sklonost prema antanti stvar političkoga računa, kao što je to bilo prije kod Miljukova i Noldea, nego ona leži njemu u krvi. Maklakov je sin jedne Francuskinje, te je od ljeta 1917. ruski poslanik u Parizu. On vrši svoju dužnost priznat od Francuske, ali njega ne priznaje današnja ruskva vlada. Iz ove činjenice dade se razumjeti, da je u ruskoj poslaničkoj crkvi u Parizu odslužena služba božja, za pokoj duše cara Nikolaja. Međutim i o djelovanju Miljukova u Kijevu došlo je do jednoga incidenta. Ukrainska vlada, kao što je javljeno, saopćila mu je, da ostavi grad, pošto njegov nastup u društvu sa izvjesnim političkim grupama, može se krivo shvatiti. Ovo bez sumnje stoji u vezi sa skupštinom monarchista, koja se držala ovih dana u Kijevu, a u kojoj su učestvovali monarchisti iz cijele Rusije. Na ovom kongresu kako izvještava kijevska „Posljednja Novosti“, donesena je odluka, da se u svim ruskim gradovima podignu agitaciona središta za povratak carstva i pa se radi toga uspostavi veza s velikim vojvodom Nikolajem Nikolajevićem. Pretpostavka uspostave monarkije na osnovu državnoga porekla prije februarske revolucije god. 1917. mora da bude i sjedinjenje Ukrajine sa velikom Rusijom.

Javljaju iz Moskve od 30. srpnja: Proglas pučkih povjerenika za unutarnje stvari na gubernijske i okružne odbore izjavlja, da su Moskva i Petrograd 4 dana bez kruha te pozivlje prešno, neka se učini sve, da se izbavi glavni grad od glada.

Javljaju iz Berlina 31. srpnja: K vijesti berlinskog biroa Petrogradske brzovjane agencije, prema kojoj nijesu pregovaranja izmedju Rusije i Njemačke o političkim glavnim pitanjima još ni započela, izjavlja „Lokalanzeiger“, da su pregovaranja dovela u nekim važnim političkim stvarima do potpunog rješenja. K ovim pripada i otčijepljenje Livonske i Estonske od ruske države. Sovjetska se republika izjavila načelno sporazumno s otcipljenjem obiju pokrajina te je poslala odnosnu izjavu u Berlin.

„Daily Mail“ izvješće u svom broju od 10. srpnja o razgovoru, što je njegov dopisnik u Charbinu imao s generalom Horvatom, bivšim generalnim direktorom kitajske istočne željeznice. Polaganja Horvata ne može se izbjegći intervencijske antante u Sibiriji. Po njegovom bi mišljenju bile 3 divizije antante dostatne, da uspostave u Sibiriji red. Ali za uspostavu istočne fronte protiv Njemačke drži on nužnim 1 milijun vojnika. Potrebitu bi vojsku morao staviti Japan na raspolažanje. Čim će biti uspostavljen red smatra on sabiranje sibirskih dobrovoljaca najboljim rješenjem. Potrebna novčana i prevozna sredstva morao bi staviti sporazum na raspolažanje. Charbin i Vladivostok morali bi služiti kao baze za operacije.

Petrogradska brzovjana agencija javlja, da su bili veliki knezovi Juraj, Nikolaj Nikolajević i Dmitrij Konstantinović prevezeni u Petrograd. U Sibiriju je stigla američka željeznička komisija, koja će preuzeti vodstvo sibirskih željeznica. Željeznički spoj izmedju Vologde i Moskve preko Jaroslava bio je uspostavljen. — Ista agencija javlja: Kako javljaju lokalne oblasti, pobegli su Blumkin i ostali učesnici kod umorstva grofa Mirbacha preko ukrajinske granice, gdje su nestali netragom.

Stari revolucionarni pisac Vladimir Burcev kazao je saradniku „Dagens Nyheter“: Ex oriente lux. Na istoku u Sibiru evo svjeće nam, nuda za izbavljenje. Rusije. Tamo postoji danas jedna sila, gdje se okupiše svi elementi, koji su boljševicima

protivni. Medju njima nalaze se i ljudi, koji su vrlo daleko od našega političkoga shvaćanja, ali koji su zacijelo dobri patriote. To dostaže, da se mogu okupiti i da se bore zajednički za spas Rusije. Sve je bolje od vlade boljševika, i boj se mora voditi protiv nje. Ne vajja ili samo pobijediti, nego ih valja svuda, gdjegod bili, ne samo u Rusiji, nego i u Francuskoj, Engleskoj, Italiji i Americi, iskorijeniti. Mi smo dobili vijest, da se na čelu sibirskih četa nalazi general Aleksejev. Čitava ga Rusija poznaje i svi se u nj pouzdavaju. Neka naši saveznici shvate, koliko mi od ovih sibirskih četa odukuju i mi ćemo im svaki čas pomoći. U proklamaciji nekadanjega velikoga kneza Mihajla Aleksandrovića posve je ispravno bilo objavljeno načelo buduće organizacije Rusije. Čitava centralna vlast mora da leži u konstituanti, pošto je ova ispravno izabrana i nitko drugi ne smije da pozivlje tu vlast, niti kakav samodržac, niti koja organizacija. Dok se konstituanta ne može okupiti, mora se čitava vlast predati u ruke novoj provizornoj upravi, koja odgovara želji čitavoga naroda. Nova provizorna vlada mora da se sastoji od zastupnika svih stranaka, jer nosi na sebi narodni značaj. Provizorna vlada imade dužnost, da najprije zavede slobodu i poredak i ne smije se ničega zbacati, da iskorjeni boljševizam u svim njegovim fazama. Ta provizorna vlada mora shvatiti, da sadanj rat protiv Njemačke je za nas kao i za naše saveznike jedna zajednička izvanska politička stvar, ali da je također i po našu unutarnju politiku od velike važnosti. Zato se imade ruska provizorna vlada što uže vezati uz svoje saveznike, te nastaviti zajednički boriti protiv izvajega neprijatelja. Ovakva provizorna vlada sa ovakvim stiljegom u ruci, može biti uvjerenja, da će naći na načelu potporu u Rusiji i medju saveznicima. Ovakva će vlada ojačati Rusiju i izbaviti je.

Javljaju iz Berlina od 30. srpnja: Prema vijestima iz Rusije, polužaj je boljševičke vlade vanredno ugrožen. Pošto su čeho-slovačke brigade zauzele Samaru, ugrožena je od njihovih vojničkih operacija i Moskva. Prema tome nije tako nemoguće, da bi se moglo zdržati čeho-slovačke brigade sa antantnim četama, koje su se iskrcale na murmanskoj obali. Ove potonje broje oko 50.000 momaka, i sastoje se većim dijelom od engleskih i francuskih mornara. Čeho-Slovaci broje 40 do 60.000 momaka. Znatan je momenat, da je velikom knezu Mihajlu Aleksandroviću uspijele, da utekne iz Omska. Čeho-Slovaci se pridružuju narod sa ladanja, koji se opire silovitoj revizijici kao i gradjansko pučanstvo, koje hoće da izbjegne gladi. Sovjetova vlada nalazi se uslijed toga u velikoj neprilici. Ona je pozvala pod oružje momčad za tražanje od šest mjeseci. Međutim ovaj poziv imade vrlo slab odziv, pošto vlada nema ni autoritete, a ni snage, da taj poziv provede. Situacija se time pogoršala, što su se čeho-slovačkim brigadama pridružili i Kozaci, njih 80.000 na broju. Veza dakle izmedju čeho-slovačkih brigada, kao sa onom na murmanskoj obali, te uspostava fronte u Sibiru, nije prema mišljenju vojnih stručnjaka takovo poduzeće, koje ne bi imalo gledom na posvemašnju nemoc sovjetske vlade izgleda za uspjeh.

Domaće vijesti.

Povratak svih puljskih bjegunaca dozvoljen.

(Razgovor urednika „Gazzettina“ s c. kr. tvrdjavnim povjerenikom.) Jučer je posjetio urednik „Gazzettina“ gosp. tvrdjavnog povjerenika baruna Hohenbrucka, te ga umolio da mu dade nekoliko informacija o povratku puljskih bjegunaca, kojima povratak ne bijaše još službeno dozvoljen. Gosp. tvrdjavnog povjerenika primio je urednika talijanskog lista veoma susretljivo, te mu dao ove informacije:

U tudjini se nalazi danas još 15.000 bjegunaca iz Pule. Tima nije bio dosad dozvoljen povratak iz vojničkih razloga. No zauzimanjem puljskih oblasti, a pogotovo njegove preuzvišenosti admirala Fiedlera, poslo je da rukom isposlovati dozvolu za povratak svim puljskim stanovnicima. Armijsko je vrhovno zapovjedništvo podjelilo svoju privolu. Tvrdjavnji je povjerenik bio ovih dana u Beču, te se tom prigodom obratio i na ministarstvo unutrašnjih poslova da se informira o tom, i tamo je opet doznao da nema nikakvih zapreka povratku svih bjegunaca.

Jedino treba još počekati do jeseni, dok se ne urede aprovizacione prilike. Molbe se mogu već sada upraviti na c. kr. kotarsko poglavarstvo u Puli, koje će sporazumno s c. i kr. zapovjedništvom ratne luke uspostavljati dozvole za prekoračenje puljskog područja. U molbama treba točno navesti: 1. mjesto i kotar sadašnjeg prebivališta; 2. da li je dotičnik stanovao u Puli i posljednje njegovo boračište (ulica i kućni broj). — Svi će se puljski stanovnici moći povratiti dakle već mjeseca rujna, tako da će se moći djeca odmah upisati u škole.

Treba međutim istaknuti, da život u Puli nije baš najugodniji radi češćeg uznemirivanja sa strane neprijatelja, te oblasti ni ne mogu preuzeti odgovornosti za sigurnost svačijeg života. Aprovizaci-

one prilike ne bijaku također ovo ljeto baš povoljnije, no obećaje se, da će u budućnosti.

No glavno je, da se svako, iza više od godišnjeg tumaranja može povratiti kući.

Iz aprovizacije. Aprovizaciona komisija slijedi, da se uslijed neprilika prigodom vršenja može danas prodavati najavljeni već količina brašna. To će se brašno moći razdijeliti tek arhiv dajuće sedmice. Ostala roba, za danas najavljeni, može se podignuti danas, kako je bilo određeno.

Gospodarstvo.

Izvoz vina iz Istre. Vinarski ured zemaljske upravne komisije margrafije Istre javlja svim općim uredima: Ponavljaju se slučaji nažalost, u kojima se izvoznice za vino, što već izgubiše vrijednost, stavljuju u promet i baš za platu. Da se zaštititi ova zloporaba, istarski vinarski ured proglašava nevaljanim sve izvoznice za vino, izpuštenne dneva 15. srpnja 1918. (inkluzivno). Ovo se slijedi svim općinskim uredima i svim političkim vlastima, željezničkim postajama te c. kr. organima carinarskim pozivom, da ne dozvole, da se kućne izvoznice izdane od dneva 16. srpnja o. g. u pojedincu i ovdje u cijelosti. — Predsjednik: Lasciac m. p.

Dnevne vijesti.

Odjelo člini čovjeka. U njemačkim listovima izlaze u Kassel, bilaši saopćen ovih dana u Berlinu: Ponavljaju se slučaji nažalost, u kojima se izvoznice za vino, što već izgubiše vrijednost, stavljuju u promet i baš za platu. Da se zaštititi ova zloporaba, istarski vinarski ured proglašava nevaljanim sve izvoznice za vino, izpuštenne dneva 15. srpnja 1918. (inkluzivno). Ovo se slijedi svim općinskim uredima i svim političkim vlastima, željezničkim postajama te c. kr. organima carinarskim pozivom, da ne dozvole, da se kućne izvoznice izdane od dneva 16. srpnja o. g. u pojedincu i ovdje u cijelosti. — Predsjednik: Lasciac m. p.

Iz raja madžarske slobode. „Národní Politický“ saopćuje: U samostanu pod Znievom umro je čeho-slovački radnik i prevodilac iz ruskoga Juraj Maro. Nad njim je grobom progovorio blvši profesor mošnje gimnazije Polóny, koji je naveo, da Maro nije mogao izobraziti na slovačkim školama, jer ih Slovaci nemaju. Bio je radi toga prijatelj radi bunjenja, no svjedoci izjavile, da u Polónyja ne bilaši ništa „buntovnoga“. Optužen je bio osloboden, no slijavi se ipak dalje ičiti, da je javni tužitelj uložio priziv.

Poruke iz uredništva.

I v. Vašu prigodnu reč mrtvoj majci ne smosmo uz najbolju volju saopštiti. No majka je učinila svetu biti isto tako zadovoljstvo, da se ne može znati, kako ljubav u sinovljevim gledanju ne gine. Svište, nekad, nespretni reči sačuvane, se neugodno dojimaju uz toplu i iskrenu ljubav. — Priopisan obol za siromašnu decu primisimo i stavimo svrsi. Hvala i bratski zdravo!

Mali oglascnik

KINO CRVENOG KRIŽA

Ulica Sergija broj 34.

Vanašnji raspored

Priča ružnog momka

Tragikomedija u 5 činova.

Početak:

3:20, 5 i 6:40 sati pop.

Ulagne cijene za ovaj film: I. mjesto K1:20; II. mjesto 60 h.

Uči se može kod svake slike.

Ravnateljstvo stiže pridržaje pravo promijeniti raspored.

U trgovini pokrovitosti, PH. Barbić

Le Mesnil

prodaje se novo prispevki

osoblje.

old izvojeva

zračne bomba

elatne i uništavajuće

ladište muni

endorff.

Francuski

čitavoj je t

čekom djelatnost

je imao nepr

euilla nikakva

Francuski

dne; U pre

no njemačku

hnog boja. Na

na desnom

mu zadali s

Francuski

everno od O

ci sa engleski

položaja između

na se je ene

nu sjeverno

reko sela Beau

Cramaille. Na

tri kilometra

Knjige

„Matica Hrvatska“, „Zabavne biblioteke“, „Modne biblioteke“, „Humorističke knjižnice“ i „Dion tiskare“ mogu se dobiti u podružnici Jos. Kr. potić, ulica Franja Ferdinandia br. 3.